

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 25/2025, 4 KWIETNIA 2025 © PISM

KOMENTARZ

Yoon Suk-yeol pozbawiony urzędu prezydenta Korei Południowej

Oskar Pietrewicz

4 kwietnia południowokoreański Sąd Konstytucyjny podtrzymał decyzję parlamentu o impeachmentie prezydenta Yoon Suk-yeola z Partii Siły Narodu z powodu bezprawnego ogłoszenia przez niego stanu wojennego w grudniu ub.r. Yoon został natychmiast usunięty z urzędu, a w ciągu 60 dni odbędą się przyspieszone wybory prezydenckie, których zdecydowanym faworytem jest Lee Jae-myung, lider Partii Demokratycznej.

Dlaczego Yoon został usunięty ze stanowiska?

Pozbawienie Yoona urzędu jest konsekwencją [kryzysu politycznego, zapoczątkowanego jego decyzją o wprowadzeniu stanu wojennego 3 grudnia ub.r.](#) Przegłoszowanie przez Zgromadzenie Narodowe (parlament) wniosku o impeachment Yoona (14 grudnia ub.r.) doprowadziło do odsunięcia go od pełnienia obowiązków i przekazania sprawy do Sądu Konstytucyjnego. Po 111 dniach Sąd jednomyślnie (stosunkiem głosów 8:0) orzekł o pozbawieniu Yoona urzędu, uznając go winnym wszystkich stawianych mu zarzutów: nielegalnego ogłoszenia stanu wojennego, próby bezprawnego zawieszenia wszelkiej działalności politycznej, wysłania wojska i policji do parlamentu i Państwowej Komisji Wyborczej oraz nakazu aresztowania polityków i sędziów. W uzasadnieniu Sąd stwierdził, że działania Yoona stanowiły poważne naruszenie podstawowych zasad demokratycznego państwa prawa, szkodząc porządkowi konstytucyjnemu, zagrażając stabilności państwa i zawodząc zaufanie publiczne. Yoon został drugim w historii Korei Płd. prezydentem odsuniętym w procedurze impeachmentu. W 2017 r. ten sam los spotkał prezydent Park Geun-hye.

Co czeka Yoona?

Poza odpowiedzialnością konstytucyjną Yoon może ponieść konsekwencje karne. Prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne o zdradę stanu w związku z wprowadzeniem stanu wojennego doprowadziło do tymczasowego aresztowania (przebywał w areszcie od 15 stycznia do 8 marca br., po czym został zwolniony z powodów proceduralnych). Proces karny w tej sprawie rozpocznie się 14 kwietnia przed sądem okręgowym w Seulu. Yoonowi grozi nawet kara śmierci (choć nie jest wykonywana w Korei Płd. od 1997 r.) lub dożywocia. Pozbawienie Yoona urzędu i wynikającego z tego immunitetu oznacza, że mogą być mu postawione kolejne zarzuty, w tym o nadużycia władzy, ingerowanie w układanie list wyborczych w wyborach parlamentarnych w 2022 r. i korupcję. Pomimo usunięcia ze stanowiska i utraty wszystkich przywilejów Yoon przez nawet dziesięć lat będzie objęty ochroną służby ochrony prezydenta, przysługującą byłym głowom państwa, która zostanie jednak zawieszona, gdyby doszło do ponownego aresztowania. Może też starać się przeprowadzić ruchowi skrajnej prawicy, która w ostatnich miesiącach zyskała na znaczeniu w Partii Siły Narodu (PSN), z której wywodzi się Yoon.

Jaka jest sytuacja społeczno-polityczna w Korei Południowej?

Największy w demokratycznej historii Republiki Korei kryzys polityczny pogłębił polaryzację społeczno-polityczną w tym państwie. Mimo że jeszcze w grudniu ub.r. za impeachmentem Yoona opowiadało się ok. 75% ankietowanych, w kolejnych miesiącach odsetek ten malał. Wynikało to z rosnącego niezadowolenia społecznego z chaosu towarzyszącego zatrzymaniu Yoona oraz posunięć liberalnej Partii Demokratycznej (PD), która, [mając większość w parlamencie](#), zdaniem części społeczeństwa i elit politycznych nadużywała swoich uprawnień (np. doprowadziła również do impeachmentu p.o. prezydenta, premiera Han Duck-soo, co ostatecznie Sąd Konstytucyjny uznał za bezpodstawne). W sondażu National Barometer Survey, przeprowadzonym na przełomie marca i kwietnia br., 57% ankietowanych opowiedziało się za usunięciem Yoona z urzędu, a 35% – przeciwko. Równocześnie aż 46% badanych wyraziło brak zaufania do Sądu Konstytucyjnego (tyle samo miało zaufanie), a 44% badanych stwierdziło, że nie zaakceptuje jego orzeczenia jeśli będzie ono niezgodne z ich poglądami. Niezadowolenie części społeczeństwa z decyzji Sądu może starać się wykorzystać konserwatywna PSN, która cieszy się poparciem 33% ankietowanych. Sondażom przewodzi PD, którą popiera 37% badanych. Poparcie dla partii nie ma jednak aż takiego znaczenia, gdyż wybory parlamentarne odbędą się dopiero w 2027 r.

Co dalej?

Zgodnie z art. 68 konstytucji Republiki Korei w ciągu 60 dni (do 3 czerwca) muszą odbyć się przyspieszone wybory prezydenckie. Do tego czasu obowiązki głowy państwa będzie pełnił premier Han Duck-soo, który do 14 kwietnia musi ogłosić datę wyborów. Tymczasowy charakter rządu utrudnia reagowanie na wyzwania wynikające m.in. z nakładania cła przez administrację Donalda Trumpa.

Zgodnie z jego decyzją z 2 kwietnia Korea Płd. ma być objęta 25-procentowymi cłami, co oznacza de facto zerwanie przez USA funkcjonującej od 2012 r. umowy o wolnym handlu. Zdecydowanym faworytem wyborów jest Lee Jae-myung, lider PD, którego popiera 33% badanych. Drugi w sondażach jest Kim Moon-soo z PSN, lojalista Yoona, aktualny minister pracy, z 9-procentowym poparciem. O ile w przypadku PD kandydatem z pewnością będzie Lee, o tyle o kandydacie reprezentującym PSN zdecydują prawyborcy. Postępująca polaryzacja, zdynamizowana rozpoczynającą się kampanią wyborczą, przełoży się na organizację masowych manifestacji w kolejnych tygodniach. Rosnący na znaczeniu prawicowy radykalizm stwarza ryzyko incydentów, w tym aktów przemocy wobec rywali politycznych.

Jak wynik wyborów może przełożyć się na politykę zagraniczną Korei Południowej?

Niezależnie od wyniku wyborów głównym wyzwaniem w polityce zagranicznej nowego rządu Korei Płd. będzie zarządzanie [problemami w relacjach z administracją Donalda Trumpa](#). Nowy prezydent będzie zabiegał o wyłączenia dla południowokoreańskich firm, licząc na uniknięcie kolejnych cła i jak najkorzystniejsze warunki finansowe stacjonowania wojsk amerykańskich w Korei Płd. Zwycięstwo Lee Jae-myunga mogłoby jednak doprowadzić do istotnych zmian w polityce zagranicznej Republiki Korei, obejmujących m.in. odejście od [dialogu z Japonią](#), przyjęcie bardziej koncyliacyjnej postawy wobec Chin i Rosji oraz próbę poprawy [stosunków międzykoreańskich](#). Zarówno liberalny, jak i konserwatywny rząd Korei Płd. nie będzie chciał wspierać Ukrainy bezpośrednimi dostawami amunicji i uzbrojenia. Niezależnie od zmiany władzy Korea Płd. będzie kontynuować [współpracę obronną i przemysłów zbrojeniowych z Polską](#), gdyż wsparcie eksportu uzbrojenia cieszy się ponadpartyjnym poparciem elit południowokoreańskich.